14. Wpływ realizacji Programu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. z 2016r. poz. 353 z późn.zm.), zwrócono się do właściwych organów tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Knurów na lata 2016-2023.

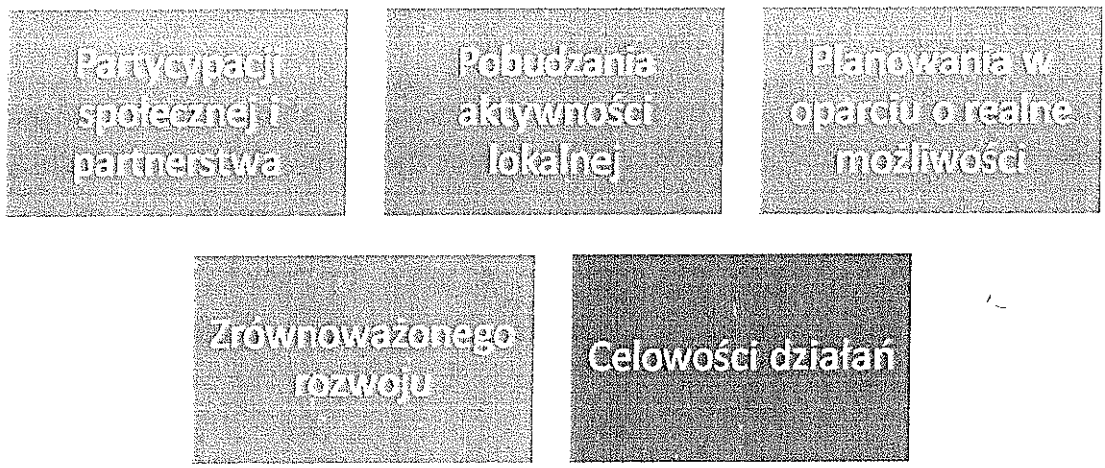
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem WOOŚ.410.469.2016 z 4.11.2016 stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na brak negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć zawartych w LPR.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gliwicach pismem NS/ZNS-Gm-522-29(1)/16 z 08.11.2016r. odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na brak zidentyfikowanych w LPR przedsięwzięć, mogących znacząco (negatywnie) oddziaływać na środowisko.

15. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

System wdrażania jest elementem zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji w powiązaniu z systemem monitoringu i ewaluacji. Za prawidłowy proces wdrażania odpowiedzialny będzie **Zespół ds. Rewitalizacji** powołany przez Prezydenta Miasta.

Misją Zespołu ds. Rewitalizacji będzie realizacja postulatów:

Źródło: opracowanie własne.

Partycypacja społeczna i partnerstwo – wdrażanie LPR powinno odbywać się przy współpracy i zaangażowaniu wszystkich interesariuszy i mieszkańców miasta;

Pobudzanie aktywności lokalnej – której to efekty uzupełnią działania zaplanowane w procesie rewitalizacji;

Planowanie w oparciu o realne możliwości – zakładane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być możliwe do zrealizowanie w aspekcie finansowym, społecznym czy przestrzennym;

Zrównoważony rozwój – prowadzenie działań rewitalizacyjnych we wszystkich sferach (społeczeństwo, gospodarka, przestrzeń i infrastruktura) z poszanowaniem środowiska;

Celowość działań – wszystkie działania podjęte przez jednostki związane z procesem rewitalizacji powinny być ukierunkowane na realizację założonych w dokumencie celów.

Zespół składać się będzie z pracowników UM Knurów i jednostek organizacyjnych gminy, kluczowych dla prawidłowego przebiegu procesu rewitalizacji. W skład Zespołu wejdą pracownicy:

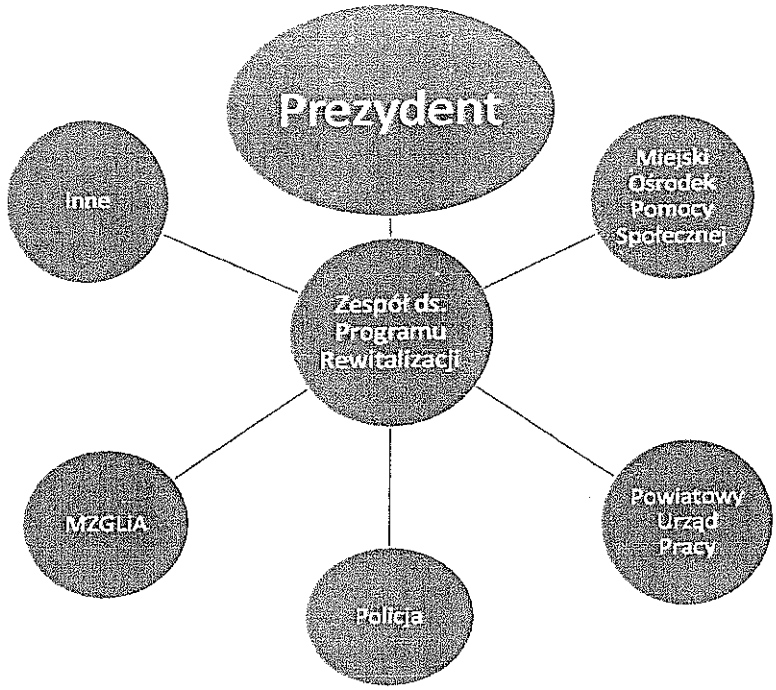
- Biura ds. Funduszy Strukturalnych, Promocji, Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
- Wydziału Urbanistyki, Architektury, Strategii Rozwoju Miasta i Spraw Lokalowych
- Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia

Na czele Zespołu stać będzie Przewodniczący, którym będzie Kierownik Biura ds. Funduszy Strukturalnych, Promocji, Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM Knurów. Biuro to w zakresie swoich kompetencji ma prowadzenie spraw związanych z rewitalizacją, współpracuje na co dzień z organizacjami pozarządowymi, ma także kompetencje w zakresie sprawowania polityki informacyjnej miasta.

Zespół podporządkowany będzie bezpośrednio Prezydentowi Miasta, uprawniony jednak będzie do bezpośredniej współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, w tym przede wszystkim MOPS Knurów oraz kluczowymi instytucjami zewnętrznymi jak Policja i PUP.

Schemat usytuowania Zespołu ds. Rewitalizacji w strukturze organizacyjnej Gminy Knurów przedstawia poniższy schemat:

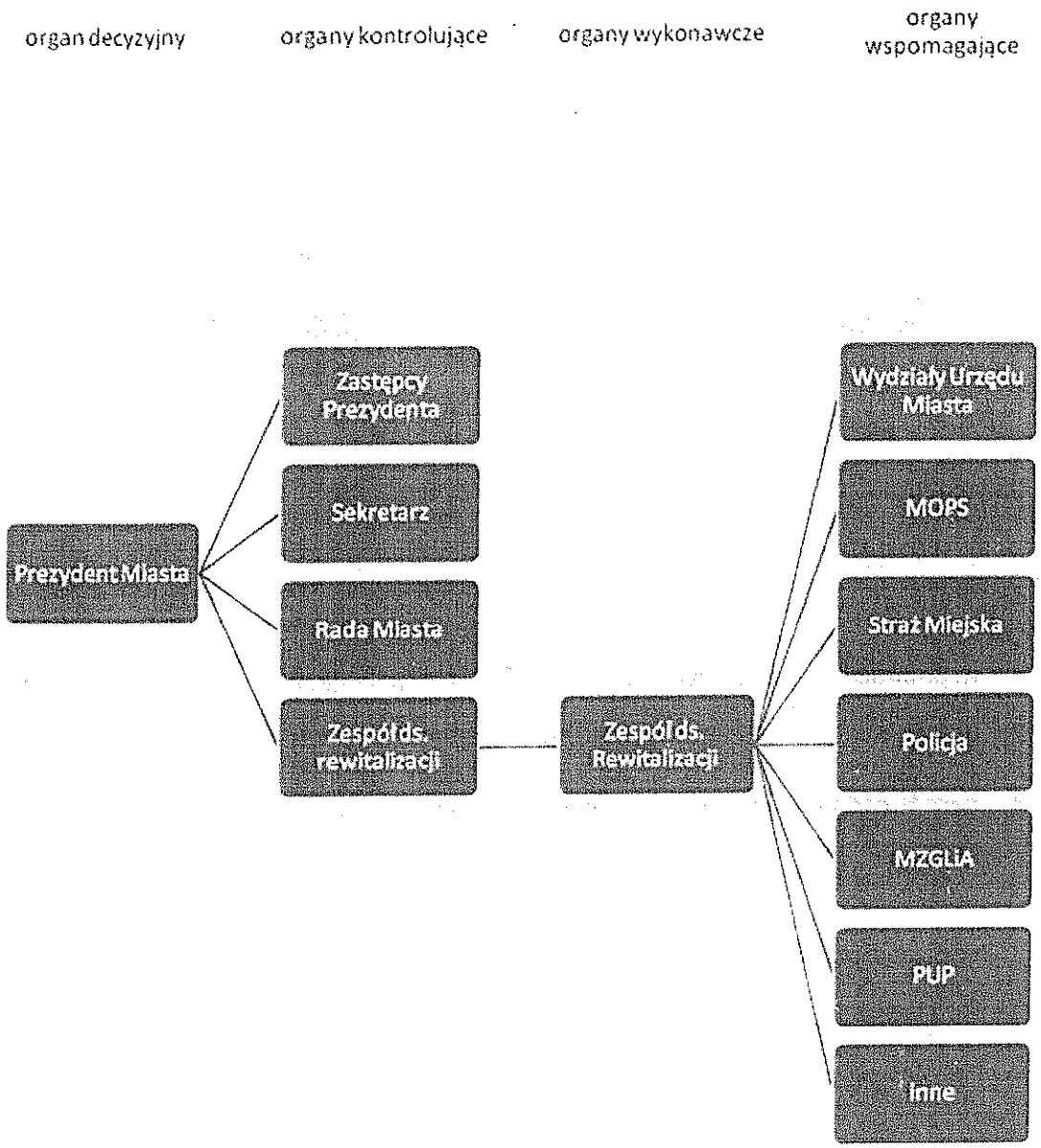
Rysunek 32 Podstawowe zasady wdrażania LPR

Zespół odpowiedzialny będzie za:

- współpracę z wydziałami UM Knurów i jednostkami organizacyjnymi gminy, interesariuszami rewitalizacji oraz instytucjami zewnętrznymi,
- nadzór nad realizacją celów Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- sporządzanie okresowych rocznych raportów Prezydentowi Miasta,
- realizację monitoringu i ewaluacji,
- prowadzenie działań informacyjnych o procesie rewitalizacji.

Rysunek 33 Struktura organizacyjna procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Przy Zespole działać będzie Rada Programowa utworzona z przedstawicieli sektora organizacji pozarządowych, miejskich placówek oświatowych, Fundacji Rozwoju Knurowa oraz lokalnych liderów społecznych i przedstawicieli parafii z rejonu Starego Knurowa. Rada będzie miała charakter konsultacyjny i opiniotwórczy, zapewniając szeroką reprezentację społeczną w procesie rewitalizacji. Dzięki zastosowaniu takiego modelu współpracy, zachowana zostanie idea partycypacji społecznej oraz szerokiego dialogu na linii: społeczeństwo- czynniki decyzyjne.

15.1. Monitoring

Jednym z kluczowych etapów procesu zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji jest system monitorowania, który sprawować będzie Zespoł ds. Rewitalizacji.

Monitoring odbywać się będzie na dwóch poziomach:

1. monitorowanie realizacji kolejnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyszczególnionych na liście podstawowej i liście projektów pozostałych;
2. analiza zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji.

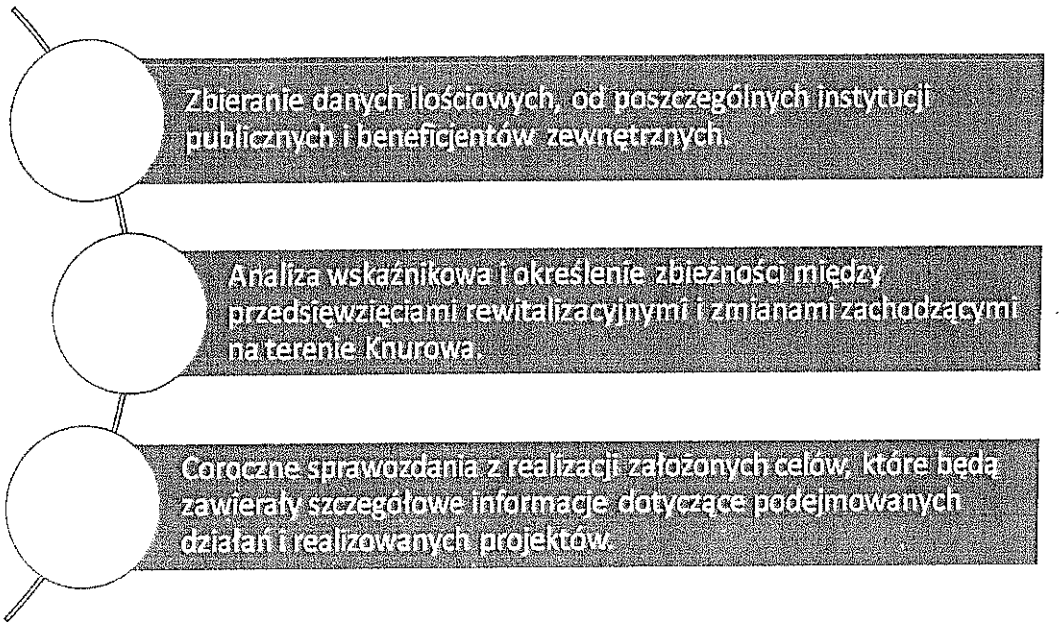
Podstawą monitorowania będzie zestawienie pozyskanych niezbędnych danych (w tym danych społeczno-demograficznych oraz innych, gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta w Knurowie oraz jednostki organizacyjne gminy jak MOPS, MOSiR, Centrum Kultury, Straż Miejska, MZGLiA. Uzupełniająco, Zespół opierać się będzie na dostępnych danych instytucji publicznych, w tym PUP w Gliwicach i Policji. Działania monitorujące uzupełnione będą także o pozyskanie danych z badań ankietowych oraz spotkań konsultacyjnych z interesariuszami. Pozwoli to nie tylko na bieżącą analizę efektów rewitalizacji, ale również na ponowną i stałą charakterystykę potrzeb mieszkańców rewitalizowanego obszaru oraz rozpoznanie zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej Knurowa.

W okresie każdego roku licząc od daty przyjęcia LPR, Zespól ds. Rewitalizacji opracowywać będzie raport dla Prezydenta Miasta z uwzględnieniem:

- jakościowych i ilościowych danych, które umożliwią weryfikację stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji;
- danych, umożliwiających identyfikację formalnych, gospodarczych, ekonomicznych lub społecznych barier, które uniemożliwiają lub utrudniają realizację założonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- danych, dzięki którym możliwe będzie wykazanie stopnia zbieżności realizowanych projektów z założonymi na poziomie strategicznym i operacyjnym celami.

Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Knurów na lata 2016 – 2023 bazować będzie więc na trzech filarach:

Rysunek 34 Filary monitoringu LPR

Źródło: opracowanie własne.

W procesie monitorowania postępu wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, wykorzystywany będzie specjalny arkusz monitoringu:

Tabela 54 Arkusz monitoringu poszczególnych działań rewitalizacyjnych

Arkusz monitoringu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych z listy podstawowej

Id: 90384717-5919-46C8-B278-B7A3B1D47358

Numer i nazwa projektu	
1. Wykonawca projektu i jego partnerzy:	
2. Opis realizacji przedsięwzięcia (z wyszczególnieniem wszystkich podejmowanych działań i okresu ich wykonania):	
3. Źródła finansowania podejmowanych działań:	
4. Wskaźniki:	

Źródło: opracowanie własne.

Coroczne raporty podlegać będą publikacji na stronie www UM Knurów w zakładce poświęconej rewitalizacji, co pozwoli na większą przejrzystość prowadzonych działań. Wnioski z raportów stanowić będą podstawę do formułowania wniosków i postulatów ewent. zmian w LPR.

15.2. Ewaluacja

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Knurów na lata 2016 – 2023 opierać będzie się na analizie wpływu zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania wszystkich grup interesariuszy. Istotnym elementem będzie ocena procesu dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.

Proces ewaluacji nadzorowany będzie przez Zespół ds. Rewitalizacji przy współpracy z wydziałami UM Knurów, jednostkami organizacyjnymi gminy, wybranymi instytucjami zewnętrznymi (PUP, Policja) oraz innymi beneficjentami LPR. Działania ewaluacyjne w trakcie trwania realizacji projektów rewitalizacyjnych pozwolą na ocenę stopnia realizacji założonych celów oraz ich wpływu na zdiagnozowane obszary problemowe.

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji przebiegała będzie etapowo:

Tabela 55 Etapy ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

1. **Ewaluacja ex-ante** (przed realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych): ocena zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ocena ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne.

2. **Ewaluacja w trakcie realizacji przedsięwzięć:** ocena bieżąca przyjętych celów oraz ich wpływu na obszary problemowe.

3. **Ewaluacja ex-post** (po realizacji przedsięwzięć): długoterminowa ocena wpływu oraz trwałości poszczególnych przedsięwzięć na społeczność lokalną i grupy interesariuszy.

4. **Modyfikacja Lokalnego Programu Rewitalizacji:** po przeprowadzeni ewaluacji lub w razie wystąpienia istotnej zmiany warunków realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

Ocena procesu rewitalizacji będzie prowadzona na dwóch poziomach, przy czym pierwszy przypisany jest obszarowi rewitalizacji ogółem, natomiast drugi dotyczy konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego umieszczonego na podstawowej liście projektów:

Tabela 56 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji

	Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji
1	Liczba mieszkańców na obszarze rewitalizacji
2	Procent osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców
3	Liczba osób korzystających ze świadczeń MOPS Knurów
4	Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych
5	Liczba interwencji Straży Miejskiej/Policji
6	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
7	Powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni publicznej
8	Liczba budynków wielorodzinnych z pełnym dostępem do mediów
9	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CeiDG

Źródło: opracowanie własne

Tabela 57 Wskaźniki produktu LPR

	Wskaźniki dla projektów
1	Liczba projektów z zakresu aktywizacji społecznej ogółem [sztuk]
2	Liczba projektów z zakresy aktywizacji społecznej dla osób starszych [sztuk]
3	Liczba projektów z zakresy aktywizacji społ. osób niepełnosprawnych [sztuk]
4	Liczba projektów poprawiających dostęp do przestrzeni publicznych seniorom, osobom niepełnosprawnym, rodzicom z małymi dziećmi [sztuk]
5	Ilość usług społecznościowych świadczonych w systemie decentralizacji instytucjonalnej [sztuk]

6	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu [osoby]
7	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu programu [osoby]:
8	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje pracujących po opuszczeniu programu [osoby]
9	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi, świadczonymi w interesie ogólnym w programie [osoby]
10	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie [osoby]
11	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu [osoby]
12	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby]
13	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie [osoby]
14	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie [osoby]
15	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby]
16	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie [osoby]
17	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie [osoby]
18	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie [osoby]
19	Powierzchnia terenów publicznych objętych rewitalizacją [m2]
20	Liczba zrewitalizowanych obiektów pełniących funkcje społeczne {lsztuk]
21	Liczba budynków wielorodzinnych objętych termomodernizacją [sztuk]
22	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m2]
23	Liczba wspartych podmiotów realizujących zadania publiczne przy wykorzystaniu TIK [szt.]
24	Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) [szt.]
25	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO2]
26	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]
27	Długość przebudowanej drogi na terenie Gminy Knurów [km]

Źródło: opracowanie własne.

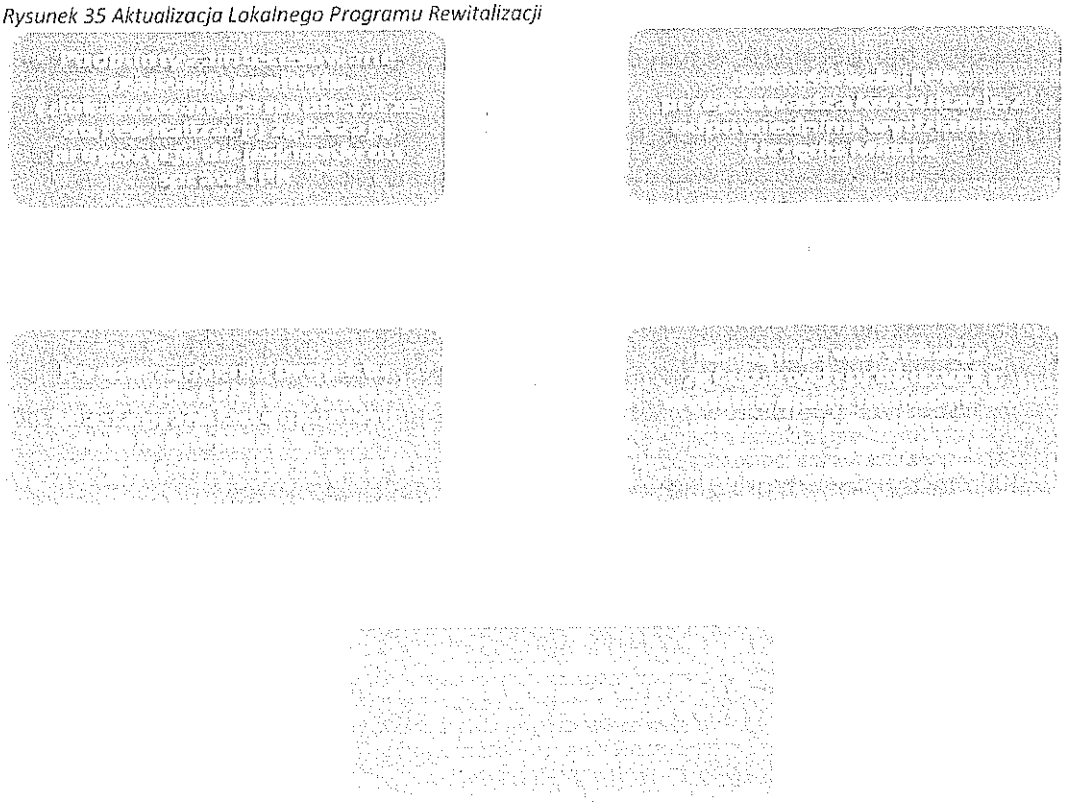
15.3. Aktualizacja LPR

Uwzględnienie procesu aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji pozwoli na wprowadzenie wszelkich ewentualnych modyfikacji w dokumencie, które to będą odpowiedzią na zachodzące w mieście zmiany społeczno-gospodarcze.

Na podst. rocznych raportów, Zespół ds. Rewitalizacji rekomendować będzie Prezydentowi Miasta wprowadzenie niezbędnych zmian i poprawek do LPR, które odbywać się będą w formie uchwały Rady Miasta. Zespół czuwać będzie nad zapewnienim komplementarności projektów rewitalizacyjnych ujętych na liście podstawowej z zapisami Uchwały budżetowej na dany rok oraz WPF, a także zgodności celów i kierunków rewitalizacji z pozostałymi strategiami sektorowymi Gminy Knurów.

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji stosowana będzie poniższa ścieżka postępowania:

Rysunek 35 Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

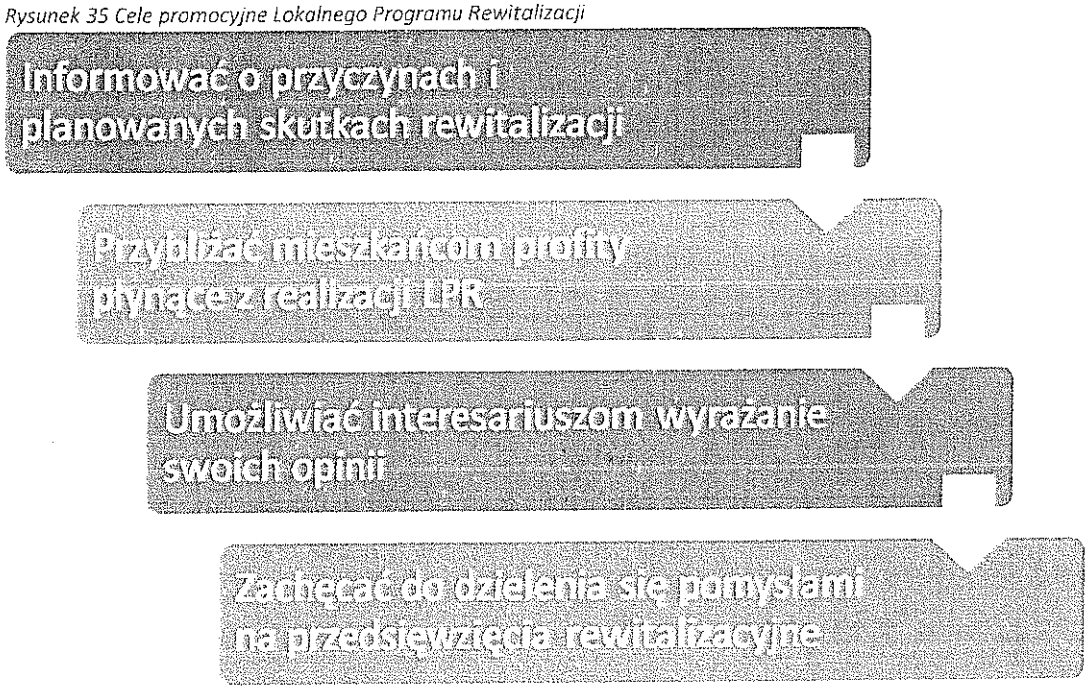
W przypadku zajścia wyjątkowych zmian, które będą wpływać na system wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji, zakłada się wprowadzenie nadzwyczajnej aktualizacji LPR. Wśród takich zmian wymienić można:

- zmiana źródeł i warunków finansowania zaplanowanych przedsięwzięć;
- zmiana sytuacji finansowej miasta;
- zmiana sytuacji gminy w konsekwencji zmian zachodzących w aspekcie społecznym, gospodarczym czy przestrzennym.

16. Promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji

Jak podkreślono, jedną z najważniejszych zasad wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest partycypacja społeczna i partnerstwo oraz pobudzanie aktywności lokalnej. Rozwojowi zaangażowania społeczności lokalnej w przedsięwzięcia rewitalizacyjne sprzyjać może przyjęta odpowiednia strategia promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji. W celach promocyjnych należy:

Rysunek 35 Cele promocyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

W tym celu rekomenduje się:

- udostępnianie lokalnym mediom informacji odnoszących się do postępów w procesie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Knurów na lata 2016 – 2023;
- publikację sprawozdań z wdrażania LPR na stronach internetowych (www.knurow.bip.info.pl lub www.knurow.pl) oraz w Urzędzie Miasta.

17. Podsumowanie

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym dokumencie stanowią kontynuację procesu rozpoczętego w 2010 roku Uchwałą nr LI/780/2010 Rady Miasta Knurów z dnia 20.10.2010r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Knurów na lata 2010-2013

Harmonogram prac nad opracowaniem LPR uwzględniał konieczność etapizacji poszczególnych działań tak, aby wnioski z przeprowadzonej analizy problemowej wytyczały kierunek do dalszych działań studialnych na zasadzie „od ogółu do szczegółu". Przez cały okres prac nad dokumentem zapewniono możliwość aktywnego udziału mieszkańców i partnerów społecznych w podejmowaniu kluczowych decyzji odnośnie kształtu i charakteru interwencji. Zestaw narzędzi służących realizacji mechanizmu partycypacyjno-konsultacyjnego obejmował:

- działania edukacyjno-informacyjne (założona została zakładka na stronie internetowej UM Knurów poświęcona tematyce rewitalizacji, w tygodniku samorządowym „Przegląd Lokalny" ukazującym się na terenie Knurowa, Gierałtowic oraz Pilchowic oraz tygodniku „Nowiny Gliwickie" ukazującym się na terenie Gliwic i powiatu ziemskiego gliwickiego opublikowano łącznie 4 artykuły redakcyjne poświęcone zagadnieniom rewitalizacji w mieście, 4 artykuły redakcyjne informujące o poszczególnych etapach prac nad dokumentem publikowane były na miejskich portalach internetowych iKnurów.pl oraz miastoknurow.pl, telewizja regionalna TVT Rybnik wyemitowała felieton dziennikarski;
- otwarte spotkania z mieszkańcami miasta i zaproszonymi przedstawicielami instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz z radnymi Rady Miasta Knurów (odbyły się 3 takie spotkania - w godzinach popołudniowych na terenie obiektów publicznych miasta. Tematem spotkań było przedstawienie założeń rewitalizacji, harmonogramu prac nad dokumentem i prezentacji najważniejszych przedsięwzięć planowanych do realizacji. Podczas spotkań istniała możliwość zgłaszania uwag i zadawania pytań przez mieszkańców i pozostałych gości. Informacje o terminach spotkań podawane były za pomocą komunikatów na stronie internetowej UM Knurów, na portalach miejskich, w trakcie ogłoszeń parafialnych, poprzez kolportaż afiszy i ulotek w

budynkach mieszkalnych, a także poprzez pisemne zaproszenia dla wiodących instytucji publicznych, w tym m.in. Fundacji Rozwoju Lokalnego w Knurowie, Parafii pw. św. Cyryla i Metodego, Policji, MOPS Knurów, Miejskiego Zespołu Gospodarki Lokalowej i Administracji, Wydziału Architektury i Urbanistyki UM Knurów, a także radnych Rady Miasta Knurów);

- 2 warsztaty tematyczne z udziałem liderów lokalnych (osoby fizyczne reprezentujące mieszkańców), organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli instytucji i podmiotów publicznych kluczowych dla obszaru objętego rewitalizacją tj. MOPS Knurów, Parafią pw. św. Cyryla i Metodego, Pełnomocnikiem Prezydenta Knurowa ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia, Miejskim Zespołem Gospodarki Lokalowej i Administracji, Miejską Szkołą Podstawową nr 1, Strażą Miejską, Wydziałem Architektury i Urbanistyki UM Knurów;
- warsztat tematyczny z udziałem radnych Rady Miasta Knurów;
- ankietowanie społeczności lokalnej poprzez kolportaż ankiet badawczych na otwartych spotkaniach z mieszkańcami, udostępnienie ankiet na terenie Urzędu Miasta oraz umieszczenie formularzy ankiet na stronie internetowej UM Knurów oraz za pośrednictwem portali miejskich iKnurow.pl oraz miastoKnurow.pl. Ankiety, po wypełnieniu, można było odesłać drogą elektroniczną lub dostarczyć w wersji papierowej do UM Knurów. Łącznie rozdysponowano ok. 100 ankiet w wersji papierowej;
- pogłębioną analizę badawczą obszaru objętego rewitalizacją w formie elektronicznej ankiety, umieszczonej na stronie UM Knurów i możliwej do wypełnienia on-line. Informacja o ankiecie ukazała się również na miejskich portalach iKnurow.pl oraz miastoKnurow.pl;
- otwarty nabór projektów do LPR. Stosowne ogłoszenie opublikowane zostało w tygodniku samorządowym „Przegląd Lokalny" oraz na stronie UM Knurów, gdzie można było pobrać formularz fiszki projektowej osobno dla projektów społecznych i osobno dla przedsięwzięć inwestycyjnych;

- publiczne wyłożenie projektu dokumentu LPR do konsultacji społecznych w siedzibie UM;
- konsultacje społeczne projektu LPR z organizacjami pozarządowymi.

W pierwszym etapie przeprowadzono diagnozę problemową, obejmującą obszar całej gminy. Pod uwagę wzięto wybrane procesy i zjawiska zachodzące w sferze społecznej, środowiskowej, przestrzennej, infrastrukturalnej oraz gospodarczej. Posługując się podziałem miasta na Rejony, utworzonego na potrzeby budżetu obywatelskiego, skonfrontowano poszczególne obszary miasta wykorzystując dane ilościowe w ramach dostępnych źródeł wiedzy, będących w posiadaniu zarówno Gminy Knurów i jej jednostek podległych, jak i podmiotów zewnętrznych (Policja, PUP Gliwice, Fundacja Rozwoju Lokalnego, GUS).

Uzyskane informacje, zestawione osobno dla każdego z Rejonów, posłużyły do wyznaczenia obszaru kryzysowego o najsilniejszej koncentracji problemów. Obszarem tym uznano Rejon III, obejmujący Stary Knurów. Wartości przeważającej większości wskaźników plasują ten obszar poniżej wartości w innych rejonach, co wskazuje na jego silną degradację. Również wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych wśród społeczności lokalnej Knurowa wykazały, że wg. opinii mieszkańców Rejon III, na który składa się tzw. Stary Knurów oraz osiedle III Kolonia, jest obszarem najbardziej zdegradowanym, najpilniej potrzebującym wsparcia z zakresu społecznego, gospodarczego oraz modernizacji i budowy nowej infrastruktury.

Kolejnym krokiem była delimitacja obszaru kryzysowego (zdegradowanego) poprzez przestrzenne uwzględnienie punktów o szczególnym nasileniu negatywnych zjawisk. Wykorzystane zostały wskaźniki z tego samego katalogu jak przy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego, poziom agregacji dotyczył jednak już konkretnych ulic wchodzących w skład Rejonu III, na których zjawiska kryzysowe występują z największą intensywnością. Po podsumowaniu analiz ilościowych, uzupełnieniu zgromadzonego materiału wynikami konsultacji społecznych, w tym opinii i uwag mieszkańców zebranych podczas bezpośrednich spotkań, warsztatów tematycznych oraz badań ankietowych, wyznaczono obszar rewitalizacji. Jest nim Rejon Starego Knurowa, z granicami przebiegającymi wzdłuż ulic:

1 Maja od skrzyżowania z ul. Wilsona do budynku przy ul. 1-go Maja 2, następnie wzdłuż północnej granicy terenów zielonych pomiędzy ul. 1-go Maja, Klasztorną i Karłowicza, północną granicą terenów zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ul.Ks. Kozielka aż do skrzyżowania z ul. Karłowicza, wzdłuż ul.Karłowicza do ul.Sienkiewicza, wzdłuż przedłużenia ul.Kwitka w kierunku wschodnim do autostrady A1, wzdłuż autostrady A1 do ul.Dworcowej (na wysokości budynku przy ul.Dworcowej 38a)j, wzdłuż północnej granicy terenów KWK Knurów-Szczygłowice, następnie wzdłuż linii kolejowej w kierunku zachodnim do nasypu kolejowego w kierunku północnym, po przecięciu ul.Niepodległości na wysokości budynku nr 28a do ul.Wilsona, ul.Wilsona (numery nieparzyste) do skrzyżowania z ul. 1-go Maja.

Należy zauważyć, iż wyznaczony obszar jest w znacznej mierze terenem przestrzeni publicznych i obszarów funkcjonalnych wyznaczonych w poprzednio obowiązującym LPR na lata 2010-2013.

Wyznaczony obszar objęty działaniami rewitalizacji zamieszkiwany jest przez 4 918 osób, czyli 13,01% ogółu mieszkańców (37 796) miasta oraz zajmuje powierzchnię około 95 ha, co stanowi 2,8% całkowitej powierzchni gminy (3395 ha), mieści się więc w wyznaczonych przez ustawę o rewitalizacji górnych limitach obszarowo-ludnościowych.

Na obszar ten składa się część rdzeniowa (generator zjawisk kryzysowych) oraz obszar funkcjonalny (tereny powiązane kulturowo, przestrzennie i funkcjonalnie z obszarem rdzeniowym, odczuwające skutki negatywnych zjawisk)

Po wyznaczeniu granic obszaru rewitalizacji przeprowadzono analizę SWOT z wykorzystaniem materiału roboczego, wypracowanego na warsztatach tematycznych z udziałem lokalnych liderów społecznych oraz przedstawicieli kluczowych dla tego obszaru instytucji i podmiotów. Po zidentyfikowaniu problemów zdefiniowano cel główny oraz cele szczegółowe rewitalizacji. Do zdefiniowanych problemów przyporządkowano katalog działań społecznych i przedsięwzięć infrastrukturalnych w postaci listy projektów podstawowych i uzupełniających.

Zgodnie z zasadami przyjętymi w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020* opracowano model zarządzania i okresowej ewaluacji LPR w celu minimalizacji ryzyka niewłaściwego wdrażania lub zaniechania rewitalizacji.

18. Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabele

Tabela 1 Zestawienie dokumentów strategicznych z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Knurów....15

Tabela 2 Zestawienie obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków....20

Tabela 3 Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy....29

Tabela 4 Zestawienie odpadów zmieszanych, tj. niepoddanych selekcji....31

Tabela 5 Czynniki patogenne zanieczyszczenia powietrza....32

Tabela 6 Ilość podmiotów gospodarczych w gminie ze względu na sekcje PKD....38

Tabela 7 Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w gminie w 2015 roku....39

Tabela 8 Użytkowanie gruntów na terenie gminy....40

Tabela 9 Wykaz łączności drogowej z pobliskimi ośrodkami miejskimi....43

Tabela 10 Przepustowość projektowa oczyszczalni w gminie [m3 na dobę]....47

Tabela 11 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy w latach 2010-2014....48

Tabela 12 Wyposażenie mieszkań na terenie gminy w instalacje....49

Tabela 13 Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w latach 2012-2015....52

Tabela 14 Zestawienie organizacji pożytku publicznego promujących rozwój kultury fizycznej 54

Tabela 15 Zestawienie wskaźników związanych z atrakcjami rozrywkowymi w gminie....55

Tabela 16 Zestawienie złożonych wniosków o leczenie odwykowe w gminie....57

Tabela 17 Zestawienie akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej dla młodzieży....57

Tabela 18 Zestawienie wyników ogólnospołecznej edukacji prozdrowotnych....58

Tabela 19 Wykaz instytucji wsparcia w mieście w roku 2015....60

Tabela 20 Beneficjenci pomocy społecznej w mieście Knurów.....62

Tabela 21 Zestawienie organizacji pożytku publicznego.....62

Tabela 22 Udział osób z poszczególnych grup wiekowych w ogóle ludności miasta w latach 2013-2015.....71

Tabela 23 Liczba osób bezrobotnych w podziale na rejony.....73

Tabela 24 Liczba przestępstw na poszczególnych osiedlach Knurowa.....75

Tabela 25 Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2013-2015 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.....75

Tabela 26 Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2013-2015 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.....77

Tabela 27 Złożone wnioski o leczenie odwykowe.....78

Tabela 28 Środki finansowe wydatkowane przez MOPS na pomoc mieszkańcom miasta w latach 2013-2015 na podstawie ustawy o pomocy społecznej.....80

Tabela 29 Beneficjenci pomocy społecznej mieście w latach 2013-2015.....80

Tabela 30 Rodziny i osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015.....82

Tabela 31 Beneficjenci, liczba i wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2015.....84

Tabela 32 Podmioty gospodarki narodowej w mieście według rejestru REGON w latach 2013-2014.....87

Tabela 33 Wykaz działek terenów publicznych należących do rejonu I.....91

Tabela 34 Wykaz działek terenów publicznych należących do rejonu II.....93

Tabela 35 Wykaz działek terenów publicznych należących do rejonu III.....96

Tabela 36 Wykaz działek terenów publicznych należących do rejonu IV.....99

Tabela 37 Wykaz działek terenów publicznych należących do rejonu V.....99

Tabela 38 Zasoby mieszkaniowe miasta Knurów w latach 2013-2015.....106

Tabela 39 liczba budynków wielorodzinnych w zarządzie MZGLiA Knurów o obniżonym standardzie technicznym.....107

Tabela 40 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pana/i miejsca zamieszkania? Pytanie otwarte.....113

Tabela 41 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Miasta w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie miasta?.....114

Tabela 42 Wynik punktowy wpływu zjawisk kryzysowych na wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....121

Tabela 43 Identyfikacja problemów obszaru zdegradowanego.....124

Tabela 44 Identyfikacja przyczyn występowania zjawisk problemowych na obszarze rewitalizacji.....157

Tabela 45 Analiza SWOT.....176

Tabela 46 Cele programu rewitalizacji.....182

Tabela 47 Wpływ poszczególnych celów operacyjnych na zjawiska kryzysowe.....187

Tabela 48 Wykaz projektów z listy podstawowej.....189

Tabela 49 Powiązanie planowanych projektów z celami operacyjnymi.....200

Tabela 50 Wykaz projektów z listy uzupełniającej.....203

Tabela 51 Powiązanie planowanych projektów z siatką problemów.....207

Tabela 52 Indykatywna tabela finansowa.....214

Tabela 53 Główni interesariusze programu rewitalizacji.....223

Tabela 54 Arkusz monitoringu poszczególnych działań rewitalizacyjnych.....237

Tabela 55 Etapy ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.....239

Tabela 56 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji.....239

Tabela 57 Wskaźniki produktu LPR.....239

Rysunki

Rysunek 1. Miasto Knurów.....19

Rysunek 2 Przyjęta rejonizacja Knurowa.....68

Rysunek 3 Tereny publiczne w rejonie I.....91

Rysunek 4 Tereny publiczne w rejonie II.....92

Rysunek 5 Tereny publiczne w rejonie III fragment.....94

Rysunek 6 Tereny publiczne w rejonie III fragment.....94

Rysunek 7 Tereny publiczne w rejonie III fragment.....95

Rysunek 8 Tereny publiczne w rejonie III.....95

Rysunek 9 Tereny publiczne w rejonie IV.....98

Rysunek 10 Tereny publiczne w rejonie V.....99

Rysunek 11 Obszar zdegradowany wybrany do dalszej delimitacji.....123

Rysunek 12 Ulice o największym natężeniu osób w wieku poprodukcyjnym.....127

Rysunek 13 Ulice o największym natężeniu osób bezrobotnych.....128

Rysunek 14 Ulice o największym natężeniu przestępczości.....130

Rysunek 15 Ulice o największym natężeniu problemu przemocy w rodzinie.....131

Rysunek 16 Ulice o największym natężeniu osób uzależnionych od alkoholu.....132

Rysunek 17 Ulice o największym natężeniu osób ubogich.....133

Rysunek 18 Ulice o największym natężeniu osób niepełnosprawnych.....135

Rysunek 19 Ulice o największym natężeniu osób pobierających dodatki mieszkaniowe.....137

Rysunek 20 Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze społecznej.....138

Rysunek 21 Ulice o najmniejszej liczbie podmiotów gospodarczych.....139

Rysunek 22 Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej.....140

Rysunek 23 Ulice o największym natężeniu występowania budynków socjalnych.....141

Rysunek 24 Ulice przy których występują kluczowe tereny publiczne.....143

Rysunek 25 Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze przestrzennej.....144

Rysunek 26 Ulice o największym natężeniu występowania budynków bez dostępu do łazienki.....145

Rysunek 27 Ulice o największym natężeniu występowania budynków sprzed 1945 roku....147

Rysunek 28 Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze technicznej.....148

Rysunek 29 Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych – wstępny obszar rewitalizacji.....149

Rysunek 30 Granice obszaru rewitalizacji.....150

Rysunek 31 Postulaty wdrażania programu rewitalizacji.....232

Rysunek 32 Podstawowe zasady wdrażania LPR.....234

Rysunek 33 Struktura organizacyjna procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji 235

Rysunek 34 Filary monitoringu LPR.....237

Rysunek 35 Cele promocyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji.....243

Wykresy

Wykres 1 Zmiany struktury użytkowania terenów gminy w latach 2010-2014.....30

Wykres 2 Średnioroczne stężenie zanieczyszczenia na obszarze gminy.....31

Wykres 3 Liczba ludności gminy w latach 2010-2015.....33

Wykres 4 Struktura wieku mieszkańców gminy z podziałem na płeć.....33

Wykres 5 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....34

Wykres 6 Przyrost naturalny na terenie gminy w latach 2010-2015.....35

Wykres 7 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie gminy w latach 2010-2014 35

Wykres 8 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie gminy w latach 2010-2015.....37

Wykres 9 Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy.....40

Wykres 10 Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie gminy w latach 2010-2014.....41

Wykres 11 Odsetek ludności pracującej na 1000 ludności.....42

Wykres 12 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy w latach 2010-2015.....42

Wykres 13 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2010-2014 [%].....43

Wykres 14 Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy w latach 2010-2014.....45

Wykres 15 Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014.....45

Wykres 16 Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014 na terenie gminy Knurów [w km].....46

Wykres 17 Korzystający z instałacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014.....46

Wykres 18 Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie gminy.....47

Wykres 19 Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014. 48

Wykres 20 Wartość współczynnika skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych oraz gimnazjalnych na terenie gminy.....53

Wykres 21 Liczba uczestników imprez kulturalno-rozrywkowych w gminie.....55

Wykres 22 Liczba ludności przypadająca na jedną aptekę w gminie.....59

Wykres 23 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na 1000 mieszkańców w podziale na rejony.....71

Wykres 24 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców w podziale na rejony....72

Wykres 25 Liczba przestępstw przypadających na 1000 osób w podziale na rejony....74

Wykres 26 Liczba wydanych przez MOPS „Niebieskich Kart" w przeliczeniu na 1000 osób w podziale na rejony....76

Wykres 27 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ze względu na alkoholizm w podziale na rejony....78

Wykres 28 Beneficjenci pomocy społecznej według aktywności zawodowej....81

Wykres 29 Liczba osób ubogich korzystających z pomocy MOPS w podziale na rejony....81

Wykres 30 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w podziale na rejony w przeliczeniu na 1000 osób....83

Wykres 31 Udział przyznanych dodatków mieszkaniowych w podziale na rejony w przeliczeniu na 1000 osób....84

Wykres 32 Liczba zadłużonych lokali na 1000 mieszkańców w podziale na rejony....85

Wykres 33 Liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 osób w podziale na rejony....87

Wykres 34 Liczba budynków soc. przypadających na 1000 osób w podziale na rejony....89

Wykres 35 Powierzchnia terenów publicznych w podziale na rejony [w ha]....101

Wykres 36 Procentowy udział gruntów dotkniętych szkodami górniczymi do ogółu gruntów dla których wydano decyzje o rekultywacji w strefie zamieszkania....102

Wykres 37 Liczba obiektów mieszkalnych z niskoemisyjnym źródłem w każdym z Rejonów104

Wykres 38 Liczba obiektów mieszkalnych posiadających elementy azbestowe w każdym z Rejonów....105

Wykres 39 Liczba mieszkań bez dostępu do łazienki i ubikacji przypadających na 1000 osób w podziale na rejony....107

Wykres 40 Liczba budynków wybudowanych przed 1945 rokiem przypadających na 1000 mieszkańców w podziale na rejony.....109

Wykres 41 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów/dzielnic.....110

Wykres 42 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów na Pana/i obszarze/dzielnicy.....111

Wykres 43 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów na Pana/i obszarze/dzielnicy.....112

Wykres 44 Na jakich obszarach-dzielnicach miasta działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy obszary.....115

Wykres 45 Na jakich obszarach-dzielnicach miasta działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy obszary.....116

Wykres 46 Na jakich obszarach-dzielnicach miasta działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? Można wskazać maksymalnie trzy obszary.....117

Wykres 47 Płeć respondentów.....117

Wykres 48 Wiek respondentów.....118

Wykres 49 Miejsce zamieszkania respondentów.....118

Wykres 50 Skala występowania poszczególnych problemów społecznych na terenie Starego Knurowa.....165

Wykres 51 Jakie działania należałoby podjąć w celu minimalizacji wymienionych problemów? Odpowiedzi nie sumują się do 100%.....167

Wykres 52 Które przedsięwzięcia w najbliższym czasie powinny być zorganizowane na terenie Starego Knurowa?.....168

Wykres 53 Płeć respondentów.....169

Wykres 54 Wykształcenie respondentów.....170

Id: 90384717-5919-46C8-B278-B7A3B1D47358

Wykres 55 Wiek respondentów....170

Wykres 56 Miejsce zamieszkania respondentów....171

Wykres 57 Trójpodział angażowania obywateli w sprawy publiczne....228

Spis treści

1.Wprowadzenie....3

2.Powiązanie z dokumentami strategicznymi....6

3.Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy....19

3.1.Przestrzeń i środowisko....19

3.2.Sfera społeczna....32

3.3.Sfera gospodarcza....37

3.4.Infrastruktura techniczna....43

3.5.Sfera społeczna....50

4.Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego 65

4.1.Wprowadzenie....65

4.2.Delimitacja obszaru zdegradowanego....68

4.3. Analiza badań ankietowych....109

4.4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego....119

4.5.Identyfikacja problemów występujących na obszarze zdegradowanym....123

5.Delimitacja obszaru zdegradowanego - wyznaczenie granic przestrzennych rewitalizacji. 126

5.1.Sfera społeczna....126

5.2.Sfera gospodarcza....138

5.3.Sfera przestrzenna....140

5.4. Sfera techniczna....144

5.4.Charakterystyka obszaru rewitalizacji....151

6.Pogłębiona analiza problemów występujących na obszarze rewitalizacji.....156
6.1.Przyczyny występowania problemów.....156
6.2. Konsultacje społeczne w diagnozie problemowej.....162
6.3. Uwagi i wnioski zgłoszone podczas konsultacji społecznych.....172
7.Analiza SWOT.....175
8.Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....179
9.Cele rewitalizacji i kierunki działań.....181
9.1.Rekomendowane kierunki interwencji.....181
9.2.Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych.....183
9.3.Uzasadnienie celów rewitalizacyjnych i ich wpływ na niwelowanie koncentracji zjawisk negatywnych.....185
10.Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....188
10.1.Projekty z listy podstawowej.....188
10.2.Powiązanie planowanych projektów z listy podstawowej z celami operacyjnymi....200
10.3.Projekty z listy uzupełniającej.....203
10.4.Identyfikacja projektów z problemami zdiagnozowanymi na obszarze rewitalizacji.207
11.Indykatywne ramy finansowe LPR.....214
12.Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji.....220
13.Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji.....223
13.1.Identyfikacja głównych interesariuszy procesu rewitalizacji.....223
13.2.Wywiad kwestionariuszowy.....225
13.3.Spotkania konsultacje, warsztaty.....225
13.4.Badanie ankietowe – pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji.....228
13.5.Udział interesariuszy w Radzie Programowej przy Zespole ds. Rewitalizacji.....228
13.6.Pozostałe metody partycypacji społecznej.....229
14.Wpływ realizacji Programu na środowisko.....231

15.System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.....232
15.1.Monitoring.....236
15.2.Ewaluacja.....238
15.3.Aktualizacja LPR.....241
16.Promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji.....243
17.Podsumowanie.....244
18.Spis tabel, rysunków i wykresów.....248

PRZEWODNICZĄCY RADY
Tomasz RZEPA

KIEROWNIK
Biura ds. Funduszy Strukturalnych,
Promocji, Współpracy
z Organizacjami Pozarządowymi

Id: 90384717-5919-46C8-B278-B7A3B1D47358